

BUGACPUSZTAHÁZA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
1/2004. /X. 21./ RENDELETE A HELYI
HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVRŐL

KIHIRDETVE:

2004. október 21.

Minden!
.....

BUGACPUSTAHÁZA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
1/2004. /X. 21./ RENDELETE A HELYI
HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVRŐL

Bugacpusztaháza Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. §. /1/ bekezdésében biztosított; valamint a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 35. §. /3/ bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a helyi hulladékgazdálkodási tervről a következő rendeletet alkotja:

1. §.

Bugacpusztaháza Községi Önkormányzat Képviselő-testülete e rendelet mellékletében foglaltak alapján határozza meg az Önkormányzat helyi hulladékgazdálkodási tervét.

2. §.

Ezen rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

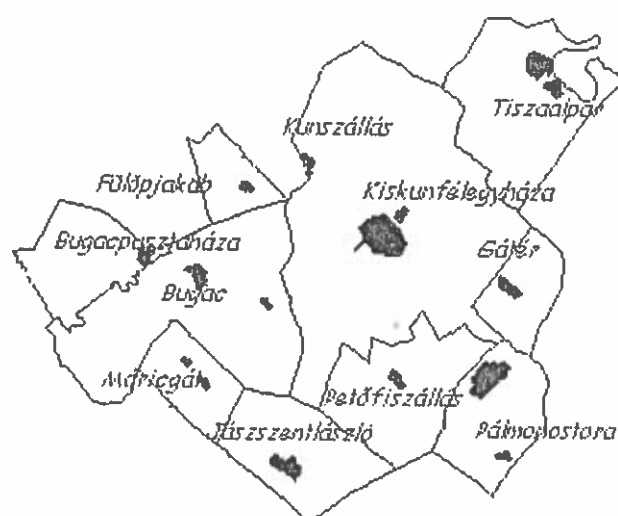

Berczeli István
polgármester

Heródekné Szász Ágota
jegyző

KISKUNFÉLEGYHÁZA ÉS KISTÉRSÉGE

HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERV

Javított kiadás

Készítette:
Dél-MÉH Kft. Szeged

2004. szeptember

A terv elkészítéséért felelős szervek:

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata; 6100 Kiskunfélegyháza, Kossuth u. 1.
Jászszentlászló Község Önkormányzata; 6133 Jászszentlászló, Dózsa Gy. u. 8.
Tiszaalpár Nagyközség Önkormányzata; 6066 Tiszaalpár, Árpád tér 1.
Bugac Község Önkormányzata; 6114 Bugac, Béke u. 10.
Bugacpusztaháza Község Önkormányzata; 6114 Bugacpusztaháza, Számadó u. 8.
Pálmonostora Község Önkormányzata; 6112 Pálmonostora, Posta u. 10.
Petőfiszállás Község Önkormányzata; 6113 Petőfiszállás, Kossuth u. 6.
Kunszállás Község Önkormányzata; 6115 Kunszállás Dózsa. Gy. u. 24.
Fülöpjakab Község Önkormányzata; 6116 Fülöpjakab, Alkotmány u. 1.
Gátér Község Önkormányzata; 6111 Gátér, Petőfi u. 16.
Móricgát Község Önkormányzata; 6132 Móricgát, Deák F. u. 24.

Tervezési szint:

Helyi hulladékgazdálkodási terv

Tervezés bázis éve:

2002.év (ettől való eltérés a dokumentációban megjelölt)

Tervezési időszak:

2004-2008

Készült:

2004 május- július

Készítő cég:

Dél-MÉH Kft.; 6721 Szeged Bocskai út 8/b.
Ügyvezető: Sándorné Dr. Bóka Angéla

A tervet készítette:

Menyhártné Takács Nóra környezetmérnök
Grünvaldné Sipos Anett környezetmérnök, felülvizsgáló

ELŐZMÉNYEK, A HELYI TERVEZÉS SZÜKSÉGESSÉGÉNEK BEMUTATÁSA, A TERVEZÉS ALAPJAI

1996-ban Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata, Tiszaalpár Nagyközség Önkormányzata, Jászszentlászló-, Móricgát-, Gátér-, Petőfiszállás-, Pálmonostora-, Bugac-, Bugacpusztaháza-, Jakabszállás-, Kunszállás Községek Önkormányzatai megalapították a Kiskunfélegyháza és Térsége Területfejlesztési Önkormányzati Társulást. A társulás működési területe az említett önkormányzatok közigazgatási területét foglalja magába.

A társulás létrehozásának célja, az önkormányzatok illetékességi területén a gazdasági-, és területfejlesztési feladatok együttesen történő ellátása volt.

1999-ben a fent nevezett önkormányzatok részvételével megalakult a „Kiskun Vidékfejlesztési Tanács”. Társulási formában összefogva a kistelepülések önkormányzatainak nagyobb eredménnyel van lehetőségük a pályázatokon való részvételre. A társulás együttesen lép fel, (ha szükséges) egy-egy település érdekképviselőjeként, rendszeres információ- és véleménycserét alakít ki, érdekközvetítő és érdekvédő tevékenységet folytat, összefogja és koordinálja a térség fejlesztésével kapcsolatos törekvéseket, térségi jelentőségű vidék és területfejlesztési terveket, programokat dolgoz, dolgoztat ki.

A társulások felügyeleti szerve Kiskunfélegyháza város Önkormányzat Képviselő Testülete.

A 2000. évi XLIII. Tv. –a hulladékgazdálkodásról- IV. fejezetének 35.§-a értelmében, a települési önkormányzatoknak az illetékességi területükre az OHT-ban és THT-ban foglalt célokkal és a települések rendezési terveivel összhangban helyi hulladékgazdálkodási tervet kell kidolgozniuk, amelyet Önkormányzati Rendeletben hirdetnek ki. A terv szerkezeti felépítését és tartalmi elemeit a 126/2003. (VIII. 15.) Korm. Rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A tervet hat évre kell elkészíteni és két évente értékelő beszámolóval aktualizálni kell. A terv elkészítésének határideje 2004. július. A tervet el kell küldeni véleményezés céljából az illetékes Környezetvédelmi Felügyelőséghez és a Megyei Önkormányzathoz.

A terv első értékelő beszámolóját 2005. december 31.- ig kell elvégezni!

A kistérség közös tervének elkészítésére Kiskunfélegyháza és kistérsége pályázatot írt ki. A pályázatot társaságunk, a Dél MÉH Kft. nyerte meg, vállalta a dokumentáció megírását. A tervkészítés koordinálását Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata, mint gesztor látta el.

A hulladékgazdálkodási terv megfogalmazásához szükséges adatok, információk összegyűjtését (melyhez adatlapot bocsátottunk az önkormányzatok rendelkezésére), elemzését és feldolgozását nehezítette, hogy a hulladékokkal kapcsolatos konkrét adatok a legtöbb településen hiányoztak. Több esetben ezeket műszaki becsléssel pótoltuk, továbbá a hulladékgazdálkodási terv megfogalmazásához széleskörű, többoldali információbázis adatait kellett reprezentatív módszerekkel értékelésre alkalmassá tenni.

A közös tervet az alábbi felbontásban készült el:

A közös bevezető, a tervezési szint és a készítő adatainak feltüntetése után a települések terveit külön készítettük el.

A települési tervfejezeteket követően összegezzük a térségre jellemző közösen megoldásra váró problémákat. A terv ilyen módon való elkészítését az alábbiak indokolják:

- településenként eltérő adattartalmú, nem ill. nehezen összehasonlítható információk,
- a hulladék mennyiségekre vonatkozó nagy adathiány,
- a dokumentáció könnyebb kezelhetősége, áttekinthetősége.

A fentiek miatt, a tervek döntő többségénél becsültük ill. szakirodalmi adatok alapján számítottuk a hulladék mennyiségeket. Előfordul helyenként az is, hogy a 2002. évre vonatkozó kevés adatmennyiség miatt 2003. év adataira támaszkodtunk. A tervek készítése során Bugac és Bugacpusztaháza esetében összevonást alkalmaztunk. Ennek oka, hogy Bugacpusztaháza szilárd hulladékaira vonatkozóan egyáltalán nem állt adat rendelkezésre, A település szilárd hulladéklerakóval nem rendelkezik.

A települések egy részénél a VII. fejezetben ütemeztük a – jogszabályi határidő ellenére- még el nem végzett lerakó felülvizsgálatokat is, hiszen mint költséggel és hulladékgazdálkodási feladattal az önkormányzatoknak ezt tervezni kell.

A dokumentáció mellékleteként csatoljuk a települések környezetvédelmi működési engedéllyel nem rendelkező szilárd hulladéklerakóinak fényképeit, helyszínrajzait ill. térképmásolatait.

A településenkénti tervfejezeteket a 126/2003. (VIII.15.) Korm. rendelet és a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium honlapján megtalálható „A helyi hulladékgazdálkodási tervek szerkezeti felépítése és tartalmi elemei” segédlet iránymutatásai alapján készítettük el. Az útmutatás táblázatos formát közöl, melyek számozottak. A táblázatok egy része nem értelmezhető az egyes települések esetében ezért a dokumentációban a számozási sor nem minden esetben folytonos.

A tervezésbe bevont hatóságok, önkormányzatok és egyéb szervezetek:

A felhasznált adatokat és információkat a települések önkormányzatai, az Észak-Bács-Kiskun Megyei Vízművek Rt, Kiskunfélegyháza Városfenntartó és Szolgáltató Költségvetési Szervezete, a Saubermacher Magyarország Kft. és a térségben működő több kisebb hulladékszállítással foglalkozó vállalkozó bocsátották rendelkezésünkre.

Segítségüket köszönjük!

BUGAC-BUGACPUSTAHÁZA**I. FEJEZET A TERVKÉSZÍTÉS ÁLTALÁNOS ADATAI**Bugac:

Lakónépesség: 3025 fő, ebből 850 külterületi lakos
Település területe: 13111 ha
Ebből belterület: 239 ha
Lakásszám: 1508 (ebből 572 külterületi)

- *Alapfokú kereskedelmi ellátottság:* megfelelő (1 ÁFÉSZ és több magán élelmiszerüzlet)
- *Óvoda:* 100 férőhely van a településen
- *Iskola:* van a településen, 17 tanteremmel
- *Orvosi ellátás:* 3 rendelő van a településen

Bugacpusztaháza:

Lakónépesség: 371 fő (statisztika szerint 353 fő), ebből 123 külterületi lakos
Település területe: 4250 ha
Ebből belterület: 49,6 ha
Lakásszám: 156 (statisztika szerint 149), ebből külterületei 64

- *Alapfokú kereskedelmi ellátottság:* elfogadható (2 üzlet)
- *Óvoda:* nincs a településen
- *Iskola:* nincs a településen
- *Orvosi ellátás:* nincs a településen

1. Demográfiai adatok:

Lakosság száma:

Települések	Terület	Lakónépesség	Lakónépesség
	ha	Fő 2001	Fő 2002
Bugac	13111	3073	3025
Bugacpusztaháza	4300	353	332

2. Gazdasági tevékenységek: ipari, mezőgazdasági, erdészeti halászati, idegenforgalmi, infrastruktúra

Bugac, Bugacpusztaháza erdőterülete 6209,3 ha, erdősültsége 36%.

Mező- és erdőgazdasági területek aránya az egyes településeken

Települések	Mezőgazdasági terület aránya az összterületből % -ban	Erdőterület aránya az összterületből % -ban
Bugacpusztaháza	31,5	50,0
Bugac	60,0	31,9

Műszaki infrastruktúra

- *Elektromos ellátottság:* A belterület gyakorlatilag 100 %-osan ellátott, külterületen kb. 70 %-os az ellátottság. A belterületen halad át egy elektromos légvezeték, mely zavaró hatású. Állandó lakossági panasz forrása. A külterületen problémát jelent a hálózat hiányossága.
- *Vezetékes ivóvízellátás:* A belterületen a lakások 80-100 % ellátott, összességében azonban csak a lakások 54 %-a bekapcsolt a vezetékes vízellátásba, a tanyákon általában ásott vagy fűrt kút van.
- *Szennyvíz-csatornázottság:* Csatorna a településeken nincs.
- *Szennyvízszikkasztás:* Minden lakásnál szikkasztják a szennyvizet, ez potenciális környezeti veszélyforrás. A szippantott szennyvizet tengelyen szállítják az ún. nádastóba. Ide hordja még 2002 évben szennyvizet Bugacpusztaháza, Alsómonostor, Erdőszéplak is.
- *Gázellátásba kapcsolt lakások aránya:* a belterület közel 100 %-osan ellátott (a vezetékek hálózat kiépült)
- *Vezetékes telefonellátottság:* a belterületen gyakorlatilag teljeskörűen, összességében 70 %-ban ellátott.

3. Út-, vasút- és víziút hálózat

A kistérség úthálózata

Települések	Belterületi		Külterületi	
	Szilárd burkolat /km	Földes /km	Szilárd burkolat /km	Földes /km
Bugacpusztaháza	1	3	2,8	26
Bugac	5	20	25	322

Közlekedési lehetőségek

- *Megközelíthetőség:* megfelelő
- *Belterületi utak:* 10 km szilárd burkolattal ellátott (kb. 1/3-a a belterületi utaknak)
- *Külterületi utak:* dűlőutak fenntartása nagy gondot jelent, szilárdítása kellene
- *Járda:* kb. 2 km kiépítése lenne szükséges
- *Csapadékvíz elvezetés:* nyílt árokban
- *Kerékpárút:* nincs (elsősorban idegenforgalmi szempontból igen jó volna, ha a kisvasút mellett végig lenne kiépített kerékpárút)

- Autóbusz: megfelelő ellátottság (KISKUN VOLÁN)
- Vasút: megfelelő (kisvasút)

4. Domborzati viszonyok

A magasabb homokháthoz képest (Pálmonostora, Gátér, Tiszaalpár és Kiskunfélegyháza egy része) az alacsonyabb területrészek tengerszint feletti magassága átlag 100-110 m közötti, talaja többségében löszös, homokon képződött. A löszös homoktalajok jelenléte meghatározó, de az alföldi mészlepedékes csernozjomok, réti csernozjomok, csernozjom jellegű homoktalajok is szerepet játszanak. A kistérség keleti felén a Tisza alluviális beékelődéseiben a szolonyec szikes és a réti szolonyec talajok is megtalálhatók.

Bugacpusztaháza község és térsége a Duna-Tisza közti homokhátság középvonalában, Kiskunfélegyházától nyugatra 15 km-re, mintegy 110-112 m t.sz. feletti magasságú térszínen helyezkedik el. Vízföldtanilag a dunai szerkezeti árokban lévő terület mélyföldtani felépítését szénhidrogén kutató fúrások adataiból ismerjük. A mezozoos (kréta) korú karbonátos kőzetekből álló medencealjzat 1600-1700 m mélységben lévő – dél-kelet felé lejtő - felszínére jelentős diszkordanciával miocén és pliocén tengeri üledékek rakódtak. Az Alföld legjelentősebb hévíztároló üledékei (a felsőpannóniai homokrétegek) fekszik 1100 m-es mélység körül vonható meg.

A tengeri eredetű üledékeket mintegy 400-500 m vastagságú folyóvízi hordalék fedte be a földtörténeti jégkorszakban (a pleisztocénben). A homok, iszap és agyagüledékek ciklusos váltakozásából felépülő hordalékok több szintben települt porózus homokrétegei az ivóvízellátásra használt rétegvizek tárolói.

5. Környezeti jellemzők

Levegő

Bugac:

A településen két cipőipari üzem működik, ennek jelentősebb légszennyező hatása nincs. A közlekedési kibocsátás is viszonylag alacsony. Levegőtisztaság-védelmi probléma nincs, ilyen panasz az önkormányzathoz nem érkezett.

Bugacpusztaháza:

A településen jelentősebb légszennyező forrás nincs. A közlekedési kibocsátás is viszonylag alacsony. Levegőtisztaság-védelmi problémát egyedül a közigazgatási területen található sertéstelep jelent (bűz, legyek).

Felszíni és felszín alatti vizek

Vízvédelmi szempontból a szennyvízszikkasztás potenciális veszélyforrást jelent. Ebből adódó konkrét szennyezettségről azonban az önkormányzatnak nincs tudomása.

Föld, talaj

A település az igen érzékeny, „A” szennyeződés érzékenységi kategóriába sorolandó. A település hulladéklerakója műszaki védelem nélküli. A térség szennyeződés érzékenysége miatt ez fokozott veszélyforrást jelent az alatta található felszín alatti képződményekre. Bugac település külterületén néhány helyen roncsolt felület, bányagödör is található.

Élővilág, zöldfelületek

Bugac település külterületén található 11,5 ezer ha-os országosan védett terület a Kiskunsági Nemzeti Park legismertebb és leglátogatottabb része. Az ide látogatók azonban a bugaci Karikás csárdánál inkább a pusztaromantikát ismerik meg, mint a pusztát, a szikát, a homokvilág igazi értékeit. A terület jelentős kutatóközpont, génbank és egyben idegenforgalmi központ is. Kiemelkedő értéket jelentenek a régi háziállatfajok a bivaly, a szürkemarha, a mangalica, a racka. Az alföldi környezetben szintén nagy jelentőségű zöldfelületi, táji és természetvédelmi szempontból egyaránt a Nagybugaci erdők kiterjedt faállománya.

A település utcái fásítottak, vegyes fasorok találhatók az utcákon. A kisebb zöldfelületek, a sportpálya rendezett. Az előkertek, az árokszélek sok helyen virágosítottak.

Bugacpusztaháza település külterületére is áthúzódik a Kiskunsági Nemzeti Park egyik védett mozaikja. E területre is vonatkoznak a Bugacnál leírtak.

Településkörnyezeti megjelenés

Bugac: Megfelelő esztétikai megjelenést ad a sok növény (fasor, előkert, virág), a rendezett utcakép, a központ új épületei.

Bugacpusztaháza: Sok a belterületbe ékelődő nem beépített, helyenként elhanyagolt mezőgazdasági terület. A település szélein az igen szépen felújított régi tanyaépülettől a teljesen elhanyagolt, leromlott állapotú lakóházig minden megtalálható.

Zaj- és rezgésterhelés

A települések sem a közlekedésből, sem az ipari, szolgáltatási tevékenységből nem adódik jelentősebb terhelés. Nincs ilyen jellegű lakossági panasz.

6. Hidrogeológiai jellemzők

A rétegvíztároló üledékeket mintegy 20-30 m vastagságban a talajvizet tároló apró és közép szemcsés futóhomok fedi, a futóhomok mélyületeit mészsízap tölti ki.

Bugac község és térsége a Duna-Tisza közti homokhátság középvonalában, Kiskunfélegyházától nyugatra 10 km-re, mintegy 110-115 m t.sz. feletti magasságú térszínen helyezkedik el. Vízföldtanilag a dunai szerkezeti árokban lévő terület mélyföldtani felépítését szénhidrogén kutató fúrások adataiból ismerjük. A mezozoós (kréta) korú karbonátos kőzetekből álló medencealjzat 1600-1700 m mélységben lévő – dél-kelet felé lejtő - felszínére jelentős diszkordanciával miocén és pliocén tengeri üledékek rakódtak. Az Alföld legjelentősebb hévíztároló üledékei (a felsőpannóniai homokrétegek) fekszik 1200 m-es mélység körül vonható meg.

A tengeri eredetű üledékeket mintegy 500-600 m vastagságú pleisztocén folyóvízi hordalék fedi. A medenceperemek felől a medence belseje felé folyó vízhálózatnak megfelelően az alföldi medence feltöltése is a peremek hegységeiből lehordott kőzetekből történt. Az Ős-Duna a pliocén végén és a pleisztocén elején még átlós irányban Szeged felé folyt és nagy vastagságban rakta le üledékeit. A pleisztocén jégmentes szakaszaiban az uralkodó irányú észak-nyugati szelek a folyóvízi üledékeket átmozgatták, áthalmazták, illetve a Duna-völgyből homokot fújtak ki és a Duna-Tisza közén futóhomok formájában rakták le. A jégkorszak jeges szakaszaiban a keletiesre forduló száraz szél az olvadákvizekből visszamaradt finom lerakódásokból hulló port szállít a Duna-Tisza közére is, amelyből lösz keletkezett. A szél szállította futóhomok és lösz váltakozó településben a Duna-Tisza közének középső részén a 100 m-es vastagságot is meghaladja. A terület ivóvízellátásra használatos rétegvizét a jégkorszakban képződött üledékrétegek tárolják.

A fentiekben vázolt földtani képnek megfelelően a vizsgált területet a talajvizeket tároló apró és középszemcsés futóhomok fedi, mélyületeit mésziszap tölti ki. Az Alföld földtani térképezésénél és a vízfeltáró kutak építéskor mélyült fúrások adatai szerint a mintegy 20-30 m vastag futóhomok alatt egyre durvább szemcsés homokrétegek találhatók, amelyeket kevés és vékony vízzáró agyag-iszapréteg választ el egymástól.

A talajvíz nyílt tükrű, átlagos szintje tengerszint felett 108-110 m között található, keleti és nyugati határterületeken szintje a Duna, illetve a Tisza felé lejt. A talajvizek igénybevételére létesített 20-30 m talpmélységű korszerűbb műszaki kiképzésű csökutakból átlagosan 100-200 l/p vízhozam kapható 40-60 l/p/m fajlagos vízhozam mellett. A kitermelhető víz minőségileg kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos összetételű, 500 mg/l körüli összes sótartalommal.

Bugacpusztaháza területén a talajvizek igénybevételére létesített 20-30 m talpmélységű korszerűbb műszaki kiképzésű csökutakból átlagosan 100-200 l/p vízhozam kapható. A kitermelhető víz minőségileg kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos összetételű, 400 mg/l körüli összes sótartalommal.

A 30-100 m közötti ún. sekély rétegvízadók kútjainak hozama néhány száz liter percenként. Vízhőmérsékletükre a határértéket meghaladóan magas vas, ammónium és arzéntartalom jellemző. A futóhomokos felszín következtében 50-60 m-es mélységig a felszín alatti vizek felszíni szennyezés elleni földtani védeltsége nem kielégítő.

A 100-200 m közötti rétegekre épült kutak hasonló, de a felszín felé haladóan kissé csökkenő vízadó képességgel (100 l/p/m-t meghaladó fajlagos, 500-1000 l/p körüli maximális vízhozammal) rendelkeznek. A legmélyebb kutak 200-300 m-esek, vízadó képességük - 200 l/p/m-t meghaladó fajlagos vízhozam mellett - elérheti a 2000 l/p-es hozamot is. A rétegvizek minősége közműves ivóvízellátásra az új - EU követelményeinek megfelelő - vízminőségi szabályozás a 201/2001. Korm. rendelet „az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről” határértékei szerint csak kezelés alkalmazásával válhat megfelelővé, annál nagyobb vas, mangán, ammónium és arzéntartalmánál fogva (ld. a mellékelt táblázat adatait!).

A Bugac község területén az Országos Kútataszter (OKK) 36 fúrott kutat tart nyilván, amelyek közül 11 db az időközben önállóvá lett Bugacpusztaháza község területén van, melyből egy Bugacpusztaháza községi vízmű termelő kútja. Két kút Bugac községi víztermelő kútja.

Bugac vízbázis kútjának vízadó képessége fedezi a község mintegy 130 000 m³/év közüzemi vízigényét. A rétegvíz készlete a lakosság közműves vízellátását hosszú távon is lehetővé teszi. A község ivóvízkészlete földtanilag védettnek tekinthető, jelenleg szennyeződés nem tapasztalható.
Közüemi ivóvízbázisára hidrogeológiai védőidom

Csapadék víz:

A települések Kiskunfélegyházától NY-ra helyezkednek el. A Dongér - Halasi belvízrendszer 34/1 számú Dongéri főcsatorna öblözetébe tartozik. A települések egyenletes fekvésű, homokos talajú, nem belvízveszélyes. Kiepített csatornarendszer nincs, csak a KM út mentén van kiepített árokrendszer, mely lefolyástalan, szikkasztó jellegű, hossza 2 600 fm.

Szennyvízelvezetés és szennyvíztisztítás:

A település szennyvízelvezető hálózattal nem rendelkezik. A településen elsősorban a szennyvizek szikkasztással kerülnek elhelyezésre, ami jórészt szakszerűtlenül van megoldva. Ez hozzájárul a települések alatt megemelkedett talajvízszint kialakulásához, egyúttal a talajvíz kedvezőtlen vízminőségének is az okozója.

7. Természetvédelem, tájvédelem

- *Országos védelem alatt álló területek:* Kiskunsági Nemzeti Park Bócsa-Bugac buckavilág és homokpuszták mozaikja (ösborókás, Nagybugaci erdő)
- *Helyi védelem alatt álló természeti terület v. érték:* nincs
- *Zöldfelületek:* kisebb parkosított terek, a főúton és a mellékutcákban vegyes fasorok
- *Műemlék:* Helyi védelem alatt áll a római katolikus templom, a Szent István szobor, az öreg iskola-együttes, a keskeny nyomtávú vasút állomásai (ezek közül az egyik felújítása szükséges lenne)

8. Területfelhasználás*Művelési ágak és átlagos földminőség*

Települések	A termőterület művelési ág szerinti 1000 hektárban 1999 évben								Szántóterület átlagos aranykorona értéke
	Szántó	Kert	Gyümölcs	Szőlő	Gyep	Erdő	Nádas	Halas-tó	1999-évben
Bugacpusztaháza	0,465	-	0,071	0,011	0,807	2,151	0,094	-	5,44
Bugac	5,145	-	0,039	0,107	2,570	4,176	0,113	-	6,94

A területen lehetőség van az öntözéses gazdálkodásra, jó minőségű szántók vannak. A település jó termőföldi adottságokkal rendelkezik, ezeken az igényesebb növények, mint a búza, napraforgó, durumbúza, tönkölybúza, zab sikeresen termesztethető bio módon. A szórványtanyák kitűnően alkalmasak a tanyasi turizmusra.

(Az I fejezet az ÖKO Rt. és a KEVITERV Kft által készített Kiskunfélegyháza és térsége környezetvédelmi program 2. és 4. kötetének felhasználásával készült.)

II. FEJEZET A TERVEZÉSI TERÜLETEN KELETKEZŐ, HASZNOSÍTANDÓ VAGY ÁRTALMATLANÍTANDÓ HULLADÉKOK MENNYISÉGE ÉS EREDETE**II.1. A KELETKEZŐ HULLADÉKOK TÍPUSA ÉS ÉVES MENNYISÉGE**

A hulladékok mennyiségi adatainál figyelembe kell venni, hogy az adatok becsléseken alapulnak.

II.1.1. Nem veszélyes hulladékok

II./1. táblázat A keletkező nem veszélyes hulladékok és éves mennyiségük (tonna/év)

Hulladék Bugac-Bugacpusztaháza	EWC	Mennyiség (t/év)
Települési szilárd hulladék*	20 03 01	671,4
Települési folyékony hulladék	20 03 04	69451
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	17 09 04	42

*A település által megadott adat

II.1.2. Szelektíven gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékok

II./2. táblázat: Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó, a települési szilárd hulladéktól elkülönítetten gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékok és éves mennyiségük (tonna/év)

Veszélyes hulladék	EWC	Mennyiség (t/év)
Allati eredetű hulladékok	V 13 403	3
Egészségügyi hulladék	V 97104	0,01

II.1.3. Csomagolási hulladékok

II./3. táblázat: A csomagolási hulladékok és éves mennyiségük (tonna/év)

Szelektív gyűjtés a településen nincs, így a csomagolási hulladékok mennyiségére vonatkozóan nem állt adat rendelkezésre.

A táblázat becslést tartalmaz, 1, 5 kg csomagolási hulladék/hét/fő mennyiséget alapul véve a településen keletkező összes csomagolási hulladékra vonatkozóan. A csomagolási hulladékok fajtánkénti megoszlására vonatkozóan elméleti adatok sem állnak rendelkezésre. Az EWC számoknál ezért szerepel a 1501 alcsoport megjelölése.

Mivel Bugacpusztaháza csomagolási hulladéka is a Bugaci szeméttlerakó telepekre kerül, ezért a későbbi táblázatokban a két településre összesítve szerepeltetjük az adatokat. Nem tudjuk azonban megadni, még becslve sem, e lerakott hulladékok mennyiségi megoszlását Bugac település két szeméttlerakójára vonatkozóan.

Csomagolási hulladék	EWC	Mennyiség (t/év)
Bugac	1501	236
Bugacpusztaháza	1501	29

II.2. A FELHALMOZOTT HULLADÉKOK TÍPUSA ÉS MENNYISÉGE

Ebbe a kategóriába az elhagyott (illegális) hulladékokat soroljuk. Az illegálisan felhalmozott hulladékok típusáról és mennyiségéről részletes felmérés nem készült. A településen felhalmozott hulladékként megjelenik a korábbi szilárd hulladéklerakó. Ez a hely környezetvédelmi felülvizsgálat alá esik, így tárgyalására az V./20 táblázatban kerül sor.

A 2000. évi XLIII. törvény szerint az elhagyott hulladékokkal kapcsolatos kérdések, illetve az ellenőrzések egy része a település jegyzőjének feladatai és lehetőségei között szerepel, aki jogszabályi eszközt is kapott a feladat végrehajtásához (a jegyző hulladékgazdálkodási feladat- és hatásköréről szóló 241/2001. (XII. 10.) Kormányrendelet).

II.3. A TELEPÜLÉSRE BESZÁLLÍTOTT ÉS ONNAN KISZÁLLÍTOTT HULLADÉKOK TÍPUSA ÉS ÉVES MENNYISÉGE**II.3.1. Nem veszélyes hulladékok**

II./7. táblázat A településre beszállított és onnan kiszállított nem veszélyes hulladékok és éves mennyiségük

Hulladék	EWK	Településre beszállított* (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
Települési szilárd hulladék	20 03 01	0,25	-
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	17 09 04	n.a.	-
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok	20 03 01	n.a.	-

* Beszállítás Erdőszéplakról, becsült mennyiség

II.3.2. A településre beszállított és onnan kiszállított, kiemelten kezelendő hulladékok

II./8. táblázat: Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó, a településre beszállított és onnan kiszállított, kiemelten kezelendő hulladékok és éves mennyiségük

Veszélyes hulladék	EWK	Településre beszállított (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
Allati eredetű hulladékok	V 13403	n.a.	-
Egészségügyi hulladék	V 97104	-	0,01

A település dögműjára Bugac, Bugacpusztaháza településekről szállítják az állati eredetű hulladékokat. A hulladékot a lakosság szállítja a Bugacon kialakításra került dögműre. A dögműt a szennyvízleürítő hely mellett, a 0269/11 hrsz- ú területen került kialakításra.

II.3.3. Csomagolási hulladékok

II./9. A településre beszállított és onnan kiszállított csomagolási hulladékok és éves mennyiségük

Hulladék	EWK	Településre beszállított (t/év)	Településről kiszállított (t/év)
Csomagolási hulladék	1501	n.a.	0

n.a.: nincs adat

II.4. A TERVEZÉSI TERÜLET ÉVES HULLADÉKMÉRLEGÉNEK BEMUTATÁSAII.4.1. Nem veszélyes hulladékok

II./10. táblázat: A nem veszélyes hulladékok kezelési arányainak bemutatása (hulladékmérleg 2002)

Hulladék	EWK	Hasznosítás		Égetés		Lerakás minimum		Egyéb kezelt	
		t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
Települési szilárd hulladék	20 03 01					671,4	100		
Települési folyékony hulladék	20 03 04					80*	0,01		
Építési és bontási	17 09 04					42	100		

* 100 l/fő/nap vízfogyasztásból számított szennyvíz alapján

II.4.2. Kiemelten kezelendő hulladékok

II./11. táblázat Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó kiemelt hulladékok kezelési arányainak bemutatása (hulladékmérleg)

Veszélyes hulladék	EWK	Hasznosítás		Égetés		Lerakás		Egyéb kezelt	
		t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
Allati eredetű hulladékok	V 13 403					3	100		
Egészségügyi hulladékok	V 97104			0,01	100				

II.4.3. Csomagolási hulladékok

II./12. táblázat A csomagolási hulladékok kezelési arányainak bemutatása (hulladékmérleg)

Hulladék	EWK	Hasznosítás		Égetés		Lerakás*		Egyéb kezelt	
		t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
Csomagolási hulladék	1501					265	100		

*Bugac két hulladéklerakóján együttvéve.

III. FEJEZET A HULLADÉKKEZELÉSEL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK

III.1. A JOGSZABÁLYOKBAN MEGHATÁROZOTT MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK ÉS A TERÜLETEN FOLYÓ HULLADÉKKEZELÉSRE ELŐÍRT KÖVETELMÉNYEK ISMERTETÉSE

A tervezési területen, a hulladékgazdálkodással kapcsolatos hatósági feladatokat

- az önkormányzat jegyzője,
- a Környezetvédelmi Felügyelőség látja el, (engedélyek kiadása, ellenőrzések)

az érintett szakhatóságok bevonásával.

A hatályos jogszabályokban meghatározottaktól eltérő speciális területi, helyi, vagy egyedi műszaki követelmény nincs.

III/13. táblázat A kistérségben folyó, hulladékkezelésre kiadott környezetvédelmi hatósági engedélyesek megnevezése, címe, az engedély tárgya, száma

Engedélyes neve	Cím	Telephely	Tárgy	Engedély száma	Engedély érvényességi ideje
KISKUN MÉH Kft.	6100 Kiskunfélegyháza, Halasi u. 24.	6100 Kiskunfélegyháza, Halasi u. 24.	Nem vesz. hull. kezelési engedély; Begyűjt., szállítási engedély	70362-9/2002; H-2347/3/2002	2006 2005
Dél-magyarországi MÉH Rt.	6721 Szeged, Bocskai u. 8/b.	6100 Kiskunfélegyháza, Halasi u. 24.	Akku.hull. kezelési engedély; Vesz.hull.begyűjt., szállítási engedély	71700-10/2002; 14/578-8/2004; H-1980/3/2002	2006. aug. 2006. jan. 2005. dec.
Metal-System Kft.	Kiskunfélegyháza, Batthyány u. 34.	Kiskunfélegyháza, Batthyány u. 34.	Nem veszélyes hulladék kezelési engedély	1819-4/2003	n.a.
Fehér Róbert	Kiskunfélegyháza, Nyíl u. 4.	Kiskunfélegyháza, Kossuth u., MÁV-Mérlegház u. 37.	Nem veszélyes hulladék kezelési engedély	Megszerzése folyamatban van.	-
Samu és Sinka Kft.	Kiskunfélegyháza, József A. u. 10.	Kiskunfélegyháza, Csanyi u. 99/A	Nem veszélyes hulladék kezelési engedély	n.a.	n.a.

IV. FEJEZET AZ EGYES HULLADÉKTÍPUSOKRA VONATKOZÓ SPECIÁLIS INTÉZKEDÉSEK

Speciális előírásokról, követelmények nincsenek.

V. FEJEZET A HULLADÉKOK KEZELÉSE, A KEZELŐTELEPEK ÉS LÉTESÍTMÉNYEK, A KEZELÉSRE FELHATALMAZOTT VÁLLALKOZÁSOK

V.1. HULLADÉKOK GYŰJTÉSE ÉS SZÁLLÍTÁSA

A települési szilárd hulladék gyűjtését vállalkozó végzi. A hulladékokat a lakosság zsákokban helyezi el. A vállalkozó traktor és pótkocsi segítségével gyűjti össze hetente egy alkalommal. A vállalkozó a terv készítés idejével egy időben szerzi meg a hulladék szállítására vonatkozó engedélyt.

A települési folyékony hulladék szállítása tengelyen történik. A szippantott szennyvíz elhelyezése a hulladéklerakó telepén kialakított erre szolgáló részen történt. 2004 évben a tengelyen szállított folyékony hulladékot Kiskunfélegyháza Csongrádi úti szennyvíztisztító telepére szállítják. A szállítást vállalkozó végzi egy IFA tehergépkocsira szerelt 5 m³-es acél tartály. A vállalkozó a terv készítés idejével egyidőben szerzi meg a hulladék szállítására vonatkozó engedélyt.

V./14. táblázat: A nem veszélyes hulladékokat begyűjtő szervezetek

Hulladék	Begyűjtő, szállító neve	Székhely (település)	Begyűjtött hulladék-mennyiség (t/év)	Begyűjtő kapacitása (t/év)	Begyűjtésre használt szállítóeszköz	Kezelő megnevezése
Települési szilárd	Marácz György	Bugac, Kada E u.17/a.	671,4	n.a.	Traktor, pótkocsi	Bugaci hulladéklerakó
Települési folyékony	Androvicz István	Bugac, Móricz Zs. u. 20.	80	n.a.	IFA tehergépkocsi	Észak-Bács-Kiskun-Megyei Vízművek Rt. Kiskunfélegyháza szennyvíztelep

V./15. táblázat: A kiemelten kezelendő hulladékokat begyűjtő szervezetek

Hulladék	Begyűjtő, szállító neve	Székhely (település)	Begyűjtött hulladék-mennyiség (t/év)	Begyűjtő kapacitása (t/év)	Begyűjtésre használt szállítóeszköz	Kezelő megnevezése
Egészségügyi hulladékok (fogorvosi)	SAPEX Egészség és Környezetvédelmi Kft.	Budapest, XXII ker. Hur u. 5.	0,01	n.a.	gépjármű	n.a.

V.1.2. A területen folytatott hulladékkezelési (hasznosítási, ártalmatlanítási) tevékenység általános ismertetése, értékelése

V./16. A hulladékkezelő telepek bemutatása

Nincsenek hulladékkezelő telepek

V./17. A tervezés időpontjában működő válogató szervezetek bemutatása

Nincs válogatás.

V./18. A tervezés időpontjában az előkezelést végző szervezetek bemutatása

Nincs előkezelés.

V./19. Engedélyezett, illetve hosszabb távon tovább működő lerakók bemutatása

Engedélyezett hulladéklerakó a településen nincs.

V.1.3. A felhalmozott hulladékok tárolásának helyzetének (problémakörének) ismertetése

A települési szilárd hulladékot 2 helyen helyezik el a település környezetében.

A településtől DNy-i irányban, attól kb. 5, 5 km-re **Bugac- Felsőmonostori** hulladéklerakó a 0269/9 és a 0269/11 hrsz- on helyezkedik el. A lerakó műszaki védelem nélkül létesült 1986-ban. Kerítéssel részlegesen körülvett. Kezelőépülete, felügyelete nincs. A hulladéktestet időnként takarják. Területe 1, 865 ha, védő távolsága 400 m. Megközelíteni földúton lehet. A lerakó területén van kialakítva a fekálihulladék ürítő hely (0269/12 hrsz.) és a dőgtér (0269/11) is. A lerakó talaja homok. Talajvíz mélyen, minimum 3,0 méteren van. A lerakón látszik az időszakos rendezés és takarás.

Elsősorban a II./7 táblázatnál felsorolt települések tanyavilágából szállítják ide a hulladékot. Tároló kapacitása 75000 m³, jelenlegi kihasználtsága 90 %- os. A telep felülvizsgálata még nem készült el. A beérkezett hulladékok válogatását, előkezelését nem végzik.

Bugac- Alsómonostori hulladéklerakó telep a 078/11 hrsz-ú területen található 4000 m² kiterjedésű. A telepre a hulladékokat a lakosság szállítja. A lerakó műszaki védelem nélküli. A lerakó tároló kapacitása a becslések alapján 8000 m³. Jelenlegi kihasználtsága 60 %- os. A lerakó felülvizsgálata nem készült még el. A hulladékok szétválogatása, előkezelése nem történik. Szervezett beszállítás erre a lerakóra nem történik.

V./20. táblázat Engedély nélküli, illegális (vad) lerakók, használaton kívüli vagy nem megfelelő műszaki védelemmel rendelkező lerakók és az ott lévő hulladékok mennyisége

Helyszín	Lerakott hulladék megnevezése	Lerakott hulladék mennyisége
Bugac- Alsómonostor 078/11 hrsz	Települési szilárd, építési, bontási	232, 8 t/év
Bugac- Felsőmonostor 0269/9, 0269/11 hrsz.	Települési szilárd, építési, bontási	480, 6 t/év
Bugac- Felsőmonostor 0269/12 hrsz.	Települési folyékony	80 t/év

V.2. A TELEPÜLÉSI SZILÁRD HULLADÉKGAZDÁLKODÁS HELYZETELEMZÉSÉNél ELŐÍRTAKON TÚL ISMERTETENDŐ TÉNYEZŐK

V.2.1. A másodnyersanyag visszanyerés és a hasznosítás aránya a tervezési területen

A telephelyen ilyen jellegű tevékenység nem folyik.

Lsd. III./13. táblázat

V.2.2. A területen a települési hulladék részeként keletkező biológiailag lebomló szerves hulladék mennyisége, és ebből a lerakásra kerülő mennyiség, a jelenlegi komposztáló- és egyéb kezelőkapacitás és a későbbiekben le nem rakható mennyiség összevetése.

Helyszín	Lerakott hulladék mennyisége*(t/év)
Bugac- Alsómonostor 078/11 hrsz	6
Bugac- Felsőmonostor 0269/9, 0269/11 hrsz.	12
Bugacpusztaháza	10

*Becsült adatok

A településeken keletkező szerves hulladék mennyisége a kommunális hulladéklerakó telepre lerakásra kerül. A lakosság által komposztált hulladék mennyiségéről nincs adat.

V.3. A TELEPÜLÉSI FOLYÉKONY HULLADÉKKAL VALÓ GAZDÁLKODÁS HELYZETELEMZÉSE

V.3.1. A településen keletkező települési folyékony hulladék mennyisége, lerakóhelyi gyűjtés - körzeteként

A településen megszűnt a települési folyékony hulladék lerakása. A lerakóhely a szilárd hulladék lerakóhely mellett, elkülönítetten kialakított 2 db kb. 750 m³- es árok volt. Az évi szippantott mennyiség kb. 80 t a szállító beszámolója alapján. Ez a mennyiség azonban lényegesen alatta marad a számított szippantható mennyiségnek is.

V./22. táblázat A településen keletkező települési folyékony hulladék (nyers szennyvíz) mennyisége

	LeÉ (m ³ /év/fő)	Mennyiség (t/év)
Települési folyékony hulladék	20,56 nyers*	69451

* a megadott vízfogyasztásból számított szennyvíz mennyisége

V./23. táblázat A begyűjtött települési folyékony hulladék mennyisége

A begyűjtött szennyvíz mennyisége a szállító szerint 80 t/év.

Hulladék	Begyűjtő, szállító neve	Székhely (település)	Begyűjtött hulladék-mennyiség (t/év)	Begyűjtő kapacitása (t/év)	Begyűjtésre használt szállítóeszköz	Kezelő megnevezése
Települési folyékony	Androvicz István	Bugac, Móricz Zs. u. 20.	80	n.a.	IFA tehergépkocsi	Észak-Bács-Kiskun-Megyei Vízművek Rt. Kiskunfélegyháza

V. 3.2. A települési folyékony hulladék kezelése

V./24. A begyűjtött települési folyékony hulladék jelenlegi kezelési módja, kezelt mennyisége

2002. évben a szippantott szennyvíz elhelyezése a hulladéklerakón kijelölt helyen történt. A leürítő hely műszaki védelem nélküli. A terv készítés idején már nem ide történik meg e hulladék lerakása.

A településről a szippantott szennyvíz jelenleg a kiskunfélegyházi szennyvíztisztító telepre kerül.

V. 4. A TELEPÜLÉSI SZENNYVÍZISZAPPAL VALÓ GAZDÁLKODÁS HELYZETELEMZÉSEV.4.1. A településen keletkező települési szennyvíziszap mennyisége

V./25. – V./26.

A településen nincs szennyvíztisztítás, így nem keletkezik szennyvíziszap sem.

VI. FEJEZET AZ ELÉRENDŐ HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSAVI.1. A HULLADÉKKELETKEZÉS CSÖKKENTÉSI CÉLKITŰZÉSEI A TERVEZÉSI TERÜLETEN, A TERVIDŐSZAK VÉGÉRE VÁRHATÓAN KELETKEZŐ HULLADÉKOK MENNYISÉGE ÉS ÖSSZETÉTELEVI.1.1. A képződő hulladék mennyiségének várható alakulása

VI./28. táblázat A nem veszélyes hulladékok keletkezésének tervezett mennyisége (t/év)

Hulladék	2002 (t/év)	2005 (t/év)	2008 (t/év)
Települési szilárd hulladék	671	680±5	693±5
Települési folyékony hulladék	69451*	69451±20	69451±20
Kommunális szennyvíziszap	-	-	-
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	42	42±2	42±2

* a nyers szennyvíz, ennek 9%-a szippantható (szakirodalmi adat)

VI./29. táblázat A képződő települési szilárd hulladékból szelektíven gyűjtött hulladékáramok tervezett mennyisége (t/év)

2005-re várhatóan nem valósul meg a szelektív gyűjtés. 2008 évre becsült mennyiséget adunk meg

	Hulladék	2002 (t/év)	2005 (t/év)	2008 (t/év)
Veszélyes hulladékok	Hulladékolajok	n.a.		1,4±0,4
	Akkumulátorok és szárazelemek	n.a.		4,2±0,5
	Elektromos és elektronikai hulladékok	n.a.		2,8±0,3
	Kiselejtezett gépjárművek	n.a.		6±2
	Egészségügyi hulladékok	n.sz.*	n.sz.	n.sz.
	Állati eredetű hulladékok	3	3±2	3±2
	Egészségügyi	0,01	0,01±0,1	0,01±0,1
Nem veszélyes hulladékok	Növényvédőszeres és csomagoló eszközeik	n.a.		1,2±0,5
	Csomagolási hulladékok összesen**	265	265±3	265±3
	Gumi	n.a.	0,5±0,3	0,5±0,3

*nem számottevő (2002-ben 10 kg)

**becsült adat: 1,5 kg hulladék/hét/fő

VI./30. A képződő csomagolási hulladék tervezett mennyisége (t/év)

Tekintettel arra, hogy a szelektív gyűjtés várhatóan 2008-ra fog kiteljesedni, így a következő 2008 – évi tervezésnél lesz arra mód, hogy a csomagolási hulladékok mennyisége fajtánként megbontásra kerüljenek.

Ebben a tervben adathiány miatt még megbecsült mennyiségeket sem tudunk megadni a csomagolási hulladékok fajtánkénti megoszlására.

VI.1.2. Lerakott hulladékokra vonatkozó csökkentési célok

Települési szilárd hulladék:

Ebben az alfejezetben a lerakott mennyiség csökkentési céljait adjuk meg. A települési szilárd hulladékokra vonatkozó (országos) csökkentési célkitűzések alapjai a Hgt. 56.§-a szerint:

A lerakással ártalmatlanított biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmat

- 2004. július 1 napjáig 75%-ra
- 2007. július 1 napjáig 50%-ra
- 2014. július 1 napjáig 35%-ra kell csökkenteni.

A hulladékká vált csomagolóanyagok esetében 2005. július 1. napjáig el kell érni, hogy a hulladékká vált csomagolóanyagok:

- legalább 50% hasznosításra kerüljön,
- ezen belül legalább 25%-a anyagában kerüljön hasznosításra úgy, hogy ez az arány minden anyagtípusnál legalább 15% legyen.

Települési folyékony hulladékok:

Amennyiben közműves szennyvíztisztítás nem valósul meg a településen – vagy esetleg csak 2008 után történik ez meg – akkor a tervkészítési időszakra (vagyis 2008-ig) számolni kell a tengelyen történő elszállítás feltételeinek biztosításával, és az elszállított folyékony hulladék kezelésével.

Amilyen mértékben nő a csatornázás, azzal arányosan csökkennie kell a tengelyen elszállítás mértékének. Ha a település nem lesz csatornázott hosszú távon sem, akkor csökkentési cél reálisan nem tervezhető, sőt a vízfogyasztás növekedésével a keletkező mennyiség várhatóan növekedni fog. Ilyen esetben a folyékony hulladék szakszerű kezelése érdekében mindenképpen a folyékony hulladék kezelési közszolgáltatáshoz szükséges gyűjtőkocsik és kezelőlétesítmények biztosítása a cél.

Kommunális szennyvíziszap:

Csak abban az esetben keletkezik a településen, ha szennyvíztisztító mű létesül. Ebben az esetben az iszap mezőgazdasági hasznosítása a cél.

Építési-bontási hulladék és egyéb inert hulladék:

A lerakandó inert hulladék mennyiségének csökkentése egyedül a feldolgozó, hasznosító kapacitás növelésével lehetséges. A település kis létszáma miatt ennek megvalósítása csak kistérségi vagy régiós szinten gazdaságos.

VI./31. táblázat A lerakott nem veszélyes hulladékokra vonatkozó csökkentési célok

Hulladék	Csökkentési célok	Várható össz mennyiség (t/év)
Települési szilárd hulladékok	Lerakásra kerülő biológiailag lebomló szerves anyag tartalom csökkentése - 2007. július 1. napjáig 50%-ra, csomagoló anyagok külön gyűjtése és hasznosítása	525
Települési folyékony hulladékok	2004- től a szippantható mennyiség szennyvíztisztítóra kerüljön	6251*
Építési- bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	A települési szilárd hulladéktól való elkülönítéssel lerakás, feltöltésre 2006-ig	42

* a nyers szennyvíz 9%-a szippantható (szakirodalmi adat)

VI./32. táblázat A kiemelten kezelendő lerakott hulladékáramokra vonatkozó csökkentési célok

Hulladék	Csökkentési célok	Várható mennyiség (t/év)
Hulladékolajok	A lerakott mennyiség 50 %-a szelektíven gyűjtött és ártalmatlanításra kerül.	0,7
Akkumulátorok és szárazelemek	A lerakott mennyiség megszüntetése 2008. évre.	0
Elektromos és elektronikai hulladékok	A lerakott mennyiség megszüntetése 2008. évre.	0
Kiselejtezett gépjárművek	A lerakott mennyiség megszüntetése 2008. évre.	0
Egészségügyi hulladékok	Nincs lerakott mennyiség 2004 sem.	0
Állati eredetű hulladékok	Az állati hulladék teljes mennyiségét fehérjefeldolgozónak kell átadni	0
Növényvédőszeres és csomagoló eszközeik	A lerakott mennyiség 50 %-a szelektíven gyűjtött és ártalmatlanításra kerül.	0,6
Csomagolási hulladékok összesen	A szelektív gyűjtés bevezetése 2005-re, 50 %-os csökkenés	132,5
Gumi	A lerakott mennyiség megszüntetése 2008. évre.	0

VI./33. táblázat A csomagolási hulladékokra vonatkozó csökkentési célok

Tekintettel arra, hogy a szelektív gyűjtés várhatóan 2008-ra fog kiteljesedni, így a következő 2008 – évi tervezésnél lesz arra mód, hogy a csomagolási hulladékok mennyisége fajtánként megbontásra kerüljön. E terv további pontjaiban az ehhez szükséges, az Önkormányzat számára gazdaságilag megvalósítható technikai megoldások kerülnek kifejtésre.

VI.2. Hulladékhasznosítási, ártalmatlanítási célkitűzések tervezése

VI./34-35. táblázat A nem veszélyes hulladékokra vonatkozó hasznosítási, ártalmatlanítási célok. A nem veszélyes hulladékokra vonatkozó helyi és regionális hasznosítási, ártalmatlanítási célok összehasonlítása

Hulladék	Helyi	Hasznosítási, ártalmatlanítási cél			Területi terv Dél-Alföldi Statisztikai Régió
		Változás százalék	Változási mennyiség (t/év)		
Települési szilárd hulladék	Lerakás hulladéklerakóra, a szelektív gyűjtés bevezetése, a biológiai lebomló mennyiség	22	147		Begyűjtő hálózat kiépítése, szelektív gyűjtés, biológiailag lebomló szerves anyag tartalom csökkentése
Települési folyékony hulladék	A szippantható szennyvíz teljes mennyiségének szennyvíztisztítóra juttatása	-	-		Csatornázás (mezőgazdasági hasznosítás)
Építési- és bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	A mennyiség pontos felmérése, lerakóra történő elszállítás vagy hasznosító megkeresése	0	0		n.a.

VI./36-37. táblázat A kiemelten kezelendő hulladékaramokra vonatkozó hasznosítási, ártalmatlanítási célok. A kiemelten kezelendő hulladékaramokra vonatkozó helyi és regionális hasznosítási, ártalmatlanítási célok összehasonlítása

Hulladék	Helyi	Hasznosítási, ártalmatlanítási cél	Hasznosítási, ártalmatlanítási cél	Hasznosítási, ártalmatlanítási cél
		Valtozasi	Valtozasi	Valtozasi
		%	menyiség	menyiség
		(t év)	(t év)	(t év)
Hulladékolajok	Szelektív gyűjtés bevezetése		1,4	Lakossági begyűjtő rendszer kiépítése
Akkumulátorok és szárazelemek	Szelektív gyűjtés bevezetése		4,2	Akkumulátor gyűjtőrendszer kialakítása
Elektromos és elektronikai hulladékok	Szelektív gyűjtés bevezetése		2,8	Begyűjtési visszavételi rendszer kialakítása
Kiselejtezett gépjárművek	Szelektív gyűjtés bevezetése		6	Bontótelepek kialakítása
Növényvédőszereszközei	Szelektív gyűjtés bevezetése, veszélyes hulladék elkuionítése		1,2	Stagnálás
Egészségügyi hulladékok	Már 2004-ben is ártalmatlanításra kerül a hulladék	-	-	Röntgen és fixáló oldatok hasznosítási arányának tartása,
Állati eredetű hulladékok	2008-ig az összes mennyiség fehértje feldolgozóba juttatása	0	0	Elkuionítés, égetés, hasznosítás
Csomagolási hulladékok összesen	Szelektív gyűjtés bevezetése		50	2005-re a hasznosítási arány 50% legyen, ebből 25% anyagában hasznosuljon
Gumi	Hasznosítás, feldolgozás	100	0,5	Hulladékfeldolgozás

*Mivel nincs kiindulási adat, változási százalékot nem tudunk megadni.

VI./38-39. A csomagolási hulladékokra vonatkozó hasznosítási, ártalmatlanítási célok. A csomagolási hulladékokra vonatkozó helyi és regionális hasznosítási, ártalmatlanítási célok összehasonlítása

Tekintettel arra, hogy a szelektív gyűjtés várhatóan 2008-ra fog kiteljesedni, így a következő 2008 -évi tervezésnél lesz arra mód, hogy a csomagolási hulladékok mennyisége fajtánként megbontásra kerüljenek.

VII. FEJEZET A KIJELÖLT CÉLOK ELÉRÉSÉT, ILLETVE MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ CSELEKVÉSI PROGRAM

Ebben a fejezetben kerülnek összefoglalásra mindazon programok, határidők és a megvalósításért felelősök, amelyek az előbbi fejezetekben feltárt problémák megoldására, illetve a célok megvalósítására vonatkoznak.

VII.1. MÓDSZERFEJLESZTÉSI, INTÉZMÉNYFEJLESZTÉSI, ISMERETTERJESZTŐ, SZEMLÉLET-FORMÁLÓ, TÁJÉKOZTATÓ, OKTATÁSI ÉS KUTATÁSI-FEJLESZTÉSI PROGRAMOK

VII./40. táblázat Módszerfejlesztéssel, intézményfejlesztéssel, ismeretterjesztéssel, szemlélet-formálással, tájékoztatással, oktatással, képzéssel és kutatás-fejlesztéssel foglalkozó programok

Program célja	Határidő	Felelős	Költség (eFt)	Forrás
Tudatformálás (szelektív hulladék gyűjtés, komposztálás megvalósíthatósága stb.)	folyamatosan	Polgármester, jegyző	120-	Pályázatok költségvetés
EU pályázatokkal kapcsolatos képzéseken való részvétel	folyamatosan	Polgármester, jegyző	250-	Pályázatok költségvetés
Hulladék nyilvántartási adatbázis létrehozása	2005. jún.	Polgármester, jegyző	120-	Pályázatok költségvetés
Hulladékgazdálkodási terv felülvizsgálata	2006, 2008	Polgármester, jegyző	130-	Pályázatok költségvetés
Intézményi és lakossági szelektív hulladékgyűjtés bevezetése	2005	Polgármester, jegyző	130-	Pályázatok költségvetés
Adatbázis létrehozása és nyilvánossá tétele a térségi hulladékkezelőkről	2005 június	Polgármester, jegyző	100-	Pályázatok költségvetés

VII.2. HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI CSELEKVÉSI PROGRAM

A cselekvési program az előzőekben feltüntetett, kitűzött csökkentési, hasznosítási, ártalmatlanítási célok gyakorlati megvalósításához szükséges intézkedések felsorolását tartalmazza, megállapítva a felelősök, érintettek körét, az intézkedések határidejét, és költségét.

A Homokhátsági Regionális Önkormányzati Társulás keretében a Felgyői Szilárd hulladéklerakó megnyitásával és oda való beszállítással egyidőben a helyi műszaki védelem nélküli lerakó felülvizsgálati eredményei alapján a rekultiválás terveinek elkészítése, a rekultiválás megvalósítása. Határidő: 2008.

VII.2.1. A hulladékhasznosítási, ártalmatlanítási célkitűzések elérését szolgáló intézkedések meghatározása

A település nagy létszámú külterületi lakossága miatt (tanyavilág) nem célszerű a szelektíven gyűjtött hulladék számára konténerek elhelyezése. Erre a hulladékfajták zsákos gyűjtése

javasolt, kialakított gyűjtőpontokon, amelyet a szolgáltató körfuvarral össze tud szedni és a kezelőműbe tud vinni.

A belterületen elegendő 2-3, gyűjtősziget kialakítása. Az itt elhelyezendő konténerekben a műanyag, papír, üveg szelektív gyűjtését kell preferálni. A veszélyes hulladékok begyűjtését kistérségi szinten begyűjtő járatokkal javasolt megoldani.

A csomagolási és biológiailag lebomló hulladékok jogszabályi mennyiségi arányának csökkentési célkitűzésének elérése érdekében szükség van a Felgyői hulladéklerakóhoz való csatlakozásig e hulladékok helyben való gyűjtésének átmeneti megoldására.

Ez az Önkormányzat számára jelentős pénzügyi terhet jelent, ami nem térül meg a térségi lerakóhoz csatlakozást követően sem.

A jogszabályi előírások viszonylag kis Önkormányzati ráfordítással teljesíthetők a biológiailag lebomló szerves hulladékok körében, a házi komposztálóeszközök megvalósításának támogatásával. Ebben az esetben azonban a biológiailag lebomló szerves hulladékok mennyiségére vonatkozóan továbbra is csak becslést lehet rendelkezésre állni.

Csomagolási hulladékok esetében a helyi közszolgáltatóval célszerű megegyezni. A Felgyői hulladéklerakó megvalósulásáig a településen legalább egy gyűjtősziget kialakítása javasolt, 3-4 konténer elhelyezésével, melyben fajtánként külön gyűjthetővé válnak a csomagolási (kétféle üveg, műanyag és esetleg papír) hulladékok. A konténerek ürítésének gyakoriságát a közszolgáltatóval szükséges egyeztetni.

A veszélyes hulladékok mennyiségéről jelenleg nincs adat, de szelektív gyűjtésük esetén, ill. a környezettudatos magatartás térhódítása következtében 2008-ig megjelenik, mint keletkező hulladék.

E tervben a hasznosítás, ártalmatlanítás kapacitás igénye nem megadható. Erre vonatkozó tervezésre (tehát a kapacitás igény megadására) a következő tervezési időszakban (2008.) kerülhet sor a jelenlegi tervidőszak adatai alapján.

Az elkövetkezendő 4 év egyik legfontosabb feladata a hulladékáramok nyomon követése és a mennyiségek regisztrálása. Ebben a fejezetben lévő cselekvési programokhoz a település eddig elkészített tervei (Környezetvédelmi-, Területfejlesztési tervek), ill. célkitűzései szolgáltak alapul.

VII./42. táblázat A nem veszélyes hulladékok hasznosításával, ártalmatlanításával kapcsolatos cselekvési program

Cselekvési program	Felelős	Érintettek köre	Határidő	Költség (eFt)
Hulladék áramok nyomon követése, a hulladékmennyiségek regisztrálása	Önkormányzat	Szolgáltatók, lakosság, önkormányzati intézmények	2005.jan	50/év
A Felgyői hulladéklerakó üzemeléséhez csatlakozás	Önkormányzat	Önkormányzat, kistérség	2008	10784 ISPA-val
Szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, kistérségi hulladék kezeléshez való csatlakozás (komposztálás is)	Önkormányzat	Önkormányzat, lakosság, gazdasági társaságok, kistérségi társulás	2004-től folyamatos	A fenti összegben, vagy egyedileg: 10000

Cselekvési program	Főlelős	Érintettek köre	Határidő	Költség (eFt)
A lakosság körében a komposztálás előmozdítása, házi komposztálóeszközök beszerzésének támogatása, oltóanyagok	Onkormányzat	Onkormányzat, lakosság	2004-től folyamatos	500/év
Szennyvíz telep és csatornahálózat kiépítése	Onkormányzat	Onkormányzat, Lakosság	folyamatos	1 milliárd

VII./44. táblázat A kiemelten kezelendő hulladékáramok hasznosításával, ártalmatlanításával kapcsolatos cselekvési program

Cselekvési program	Főlelős	Érintettek köre	Határidő	Költség (eFt)
Hulladék áramok nyomon követése, a hulladékmennyiségek regisztrálása	Onkormányzat	Szolgáltatók, lakosság, önkormányzati intézmények	2005. jan	50/év
Szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, kistérségi hulladékkezeléshez való csatlakozás (komposztálás is)	Onkormányzat	Onkormányzat, lakosság, gazdasági társaságok, kistérségi társulás	2005-től folyamatos	10000
Szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, elsősorban csomagolási hulladékokra vonatkozóan 3- 4 konténer megvásárlása 1 gyűjtősziget kialakítása, közszolgáltatóval megegyezés	Onkormányzat	Onkormányzat, lakosság, gazdasági társaságok	2005. február	500/év
Az állati hullákból származó hulladék különválasztása és fehérje feldolgozónak történő átadása. Szerződéskötés az ATEV- vel. Elkülönített területre konténer kihelyezést, annak rendszeres ürítését kérni.	Onkormányzat	Lakosság, önkormányzat	2005. jan.	100-tól

VII.2.2. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának feladatai

VII./46. táblázat Az illegális és környezetvédelmileg nem megfelelő tároló, kezelő és lerakótelepek rekultiválási, felszámolási feladatai

Telep megnevezése	A telepre vonatkozó intézkedés megnevezése	Intézkedés határideje	Intézkedés felelőse	Intézkedés költsége (eFt)
Bugac-Alsómonostor 078/70, Bugac-Felsőmonostor 0269/9, 0269/12 hrsz., települési szilárd és folyékony hulladék lerakó Állati hulladéklerakó telep	Felülvizsgálat,	2004.	Önkormányzat	1500
	Rekultiváció	KÖF hat.*	Önkormányzat	25000-tól
	Felülvizsgálat, rekultiváció	KÖF hat*	Önkormányzat	10000

*A Környezetvédelmi Felügyelőség határozatában megadott időpont.

VII.3. A TERVEZETT INTÉZKEDÉSEK VÉGREHAJTÁSÁNAK SORRENDJE ÉS HATÁRIDEJE

Prioritás	Intézkedés
1.	Szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, kistérségi hulladékkezeléshez való csatlakozás (komposztálás is), forráshiány esetén házi komposztálás megvalósítása.
2.	Az állati hullákból származó hulladék különválasztása és fehérje feldolgozónak történő átadása. Szerződéskötés az ATEV- vel, konténer kihelyezést kérni.
3.	A lakosság körében a komposztálás előmozdítása
4.	A Felgyői hulladéklerakó üzemeléséhez csatlakozás
5.	Hulladék áramok nyomon követése, a hulladékmennyiségek regisztrálása
6.	EU pályázatokkal kapcsolatos képzéseken való részvétel
7.	Hulladék nyilvántartási adatbázis létrehozása
8.	Intézményi szelektív hulladékgyűjtés bevezetése
9.	Adatbázis létrehozása és nyilvánossá tétele a térségi hulladékkezelőkről
10.	Hulladékgazdálkodási terv felülvizsgálata
11.	Tudatformálás (szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás megvalósíthatósága stb.)
12.	Szennyvíz telep és csatornahálózat kiépítése
13.	A műszakilag nem megfelelő lerakók felülvizsgálata, rekultivációja

VIII. FEJEZET A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVBEN FOGLALTAK MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES BECSÜLT KÖLTSÉGEK

Az előző pontokban szerepel a megvalósításhoz tartozó becsült költség.

ÖSSZEFOGLALÁS

A települések mint már említettük, különböző kistérségi társulások létrehozásával közös érdekképviselői szervezeteket hoztak létre. Hulladékgazdálkodási terveik adatgyűjtése, majd a dokumentáció elkészítése során szerzett legfontosabb tapasztalatainkat az alábbiakban összegezzük.

A kistérség települései nem rendelkeznek a településen keletkező hulladékok mennyiségére vonatkozó nyilvántartással (a hulladéklerakók, szennyvíztisztító művek nyilvántartását kivéve). Az általuk szolgáltatott adatok becslésből származnak, van ahol becsülni sem tudtak. (Ott statisztikai vagy irodalmi adatokat használtunk fel).

A települések nagyszámú külterületi lakossága miatt a szervezett szilárd és folyékony hulladékok összegyűjtését jelentősen nehezíti a lakosság számára egyre nehezebben megfizethető szállítási költség. E célnak nem megfelelő külterületi vagyonbiztonság miatt a hulladékgyűjtő edények kihelyezése nem kifizetődő.

Gyakorlatilag a kistérség két települése (Kiskunfélegyháza, Jászszentlászló) kivételével a folyékony kommunális hulladékok összegyűjtése nem megfelelő. A közcsonnába be nem kötött településekről a valóságban, a keletkező szennyvíz kb. 80%- a, a fent említett okok miatt a lakosságnál elszikkad.

A települések mindegyike tervezi a közcsonnahálózatra való rákötést, vagy szennyvíztisztítómu létrehozását, azonban egyenlőre forráshiánnyal küszködnek.

A szilárd hulladékok „környezetkímélő” módon való összegyűjtésére a térség települései csatlakoztak a várhatóan 2006- 2007- ben megépülő Felgyői hulladéklerakó létesítéséhez, amely jelentős ISPA támogatás felhasználásával valósulna meg.

A települések, a létszamarányának függvényében 10 % önrésszel vesznek részt a beruházás megvalósításában. Egy- két kivételtől eltekintve az önkormányzatok a beruházásra kapott támogatásból látják megvalósíthatónak a településükön levő (műszakilag nem megfelelő) szilárd ill. folyékony hulladéklerakónak és (ha van) állati hullák temetőhelyének felülvizsgálatát, ill. rekultivációját.

Összegezve, a térség valamennyi települése számára a 2008- ig megvalósítandó kiemelten fontos hulladékgazdálkodási feladatok a következők:

- a Felgyői hulladéklerakóhoz való csatlakozás, mellyel várhatóan megvalósul a települések szelektív hulladékgyűjtése a veszélyes, a kiemelt és a nem kiemelt hulladékokra vonatkozóan is,
- a jogszabályi előírások és hatósági kötelezések hatására el kell készíteni, meg kell valósítani a nem megfelelő lerakók felülvizsgálatát és rekultivációját,
- a keletkező folyékony kommunális hulladékok teljes mennyiségét szennyvíztisztítóra kell szállítani, növelni kell a közcsonnára való rákötések, ill. a szennyvíztisztítók számát,
- a fentiekkel egyidőben meg kell oldani a hulladékmennyiségek nyilvántartását, a lakosság tájékoztatását, a fentiek megvalósításában való részételre ösztönzésüket,
- mindezek mellett fontos az önkormányzatok képviselőinek részvétele a településfejlesztési konferenciákon, tájékoztatókon.
- a térség hulladékszallítóinak engedélyt kell szerezniük tevékenységük végzéséhez.

A fentiekben leírt tervek megvalósulását, a dokumentációban megfogalmazottakat kétfévente, első alkalommal 2005. december 31.- ig felül kell vizsgálni.

- 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról
- 126/ 2003. (VIII. 15.) Kormány rendelet a hulladékgazdálkodási tervek részletes tartalmi követelményeiről.
- Az Országgyűlés 110/2002. (XII. 12.) határozata az Országos Hulladékgazdálkodási Tervről
- A 15/ 2003. (IX. 7.) KvVM rendelet 5. számú melléklete, A Dél- Alföldi statisztikai régió hulladékgazdálkodási terve
- A KvVM segédlete a helyi hulladékgazdálkodási tervek elkészítéséhez (2004 január)
- Az Alsó- Tisza vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség 11783- 1- 6/2004 sz. határozata- Tárgy: a Kiskunfélegyházi hulladéklerakó működési engedélye
- Alsó- Tisza vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség 72004- 9/2002 sz. határozata- Tárgy: Bácsvíz Rt. Kiskunfélegyháza TFH fogadóállomás kezelési engedélye.
- Az Alsó- Tisza vidéki Vízügyi Igazgatóság ATI- H- 00362- 018/ 2003 sz. határozata- Tárgy: Jászszentlászló település szennyvíztisztító vízforgató létesítési engedély
- Bács- Kiskun Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat 773/1- TAL/ 2003 sz. határozata- Tárgy: Megvalósítási engedély szennyvíziszap kihelyezésére
- Kiskunfélegyházi települési szilárdhulladék lerakó teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálata (dokumentáció- készítette: For Environ Kft., Budapest, Kisceli köz 6. - 2003 június)
- Kiskunfélegyháza és térsége környezetvédelmi program 1- 3 kötet. (Készítette: ÖKO Rt., Budapest, Attila u. 16.- 2001 szeptember)
- Kiskunfélegyháza és térsége környezetvédelmi program 4- 5 kötet. (Készítette: KEVITERV Kft., Eger, Mátyás király út 76.- 2003 március)
- A települések rendezési tervei, helyi rendeletei